

Ašchabád/Ashgabat/Ашхабад

Turkmenistán

Jak se do Turkmenistánu dostat

Turkmenští úředníci jsou absolutní magoři, takže dost složitě.

Turkmenistán hraničí s Íránem, Uzbekistánem, Kazachstánem a Afghánistánem. Zatímco některé hraniční přechody jsou údajně otevřeny 24 hodin denně, stav většiny je nejasný. Pokud nechcete nic riskovat, tak je nejlepší přijít brzy ráno a být trpělivý.

Při vstupu do Turkmenistánu se platí 12 \$ vstupní poplatek (platí se pouze v dolarech). Hranice se obvykle uzavírají v době oběda, což trvá asi 2 hodiny na jakékoliv hranici. Turkmenistán má ve zvyku jednostranně uzavírat hranice během voleb a v případě státních svátků (např. 19. února).

Pokud si všechno zařídíte s vízem předem, nemusíte si pro ně jezdit do Berlína nebo do Vídně, ale nalípnou vám ho do pasu na hranicích nebo na letišti v Ašchabádu. Musíte mít ale vytištěný papír z ambasády, kde se píše, že to vízum máte dostat a je tam číslo toho víza).

Bez pozvání nemáte na vízum šanci, jediná výjimka je tranzitní vízum na 5 dní. Stránky ambasády ve Vídni: <http://austria.tmembassy.gov.tm/en/>

Turkmenské hraniční přechody po souši ze sousedních států:

- s Íránem - Gudrolium/Gudri-Olum, Gaudan a Sarachs (Гудролиум/Гудри-Олум, Гаудан, Серахс)
- s Uzbekistánem - Talimardžan, Šavat, Čardžou (Талимарджан, Шават, Чарджоу)
 - Farap - Alat: Spojuje Bucharu s Turkmenabátem. Přestávka na oběd 13:00 až 14:00. Sdílené taxíky (maršrutky) jsou k dispozici na obou stranách hranice. Je to asi 1 hodinu v taxíku turkmenského (4 dolary 2010) z Turkmenabat k hranici, 2 hodiny, pokud budete řídit sami

Na uzbecké straně taxikáři chtějí jeden dolar, aby vás svezli 500 m v maršrutce. Můžete to klidně přejít pěšky. Taxi do Buchary od hranic bude stát kolem 25 \$ na celý vůz (můžete se podělit s ostatními).

Pokud nechcete strávit noc v Turkmenabátu (Čardžou), můžete spát na hranici s výhledem na Amu Darya. Můžete přejet hranice, když se otevřou v 9 a můžete být v Buchaře ještě před polednem.

Šavat - Dashoguz: Mezinárodní hraniční přechod spojující Chivu a Urgenč (Urgench) s Tašauzem (Dashoguz). Sdílené taxi Šavat - Tašauz (v obou směrech) jsou k dispozici na hranici, odkud můžete pokračovat maršrutkou.

Hojayli - Konye-Urgench: Připojení Nukus s Konye-Urgench. Maršrutky jsou k dispozici od hranice do / z Hojayli, Konja-Urgenče a Nukusu.

Družba - Gazadžak: Malý, málo známý hraniční přechod u Chivy. Není k dispozici dostatek údajů.

- s Tádžikistánem - dálnice Termez-Dušanbe (шоссе Термез - Душанбе)

- s Kazachstánem - dálnice Turkmenbaši-Ševčenko (шоссе Туркменбаши - Шевченко), přechod **Temirbaba** (název na kazašské straně): je na dost špatné silnici. Přestože je přechod na dálkové silnici, není zde žádná veřejná doprava a taxi může být drahé: 6000 tenge do Žanaozenu, 45 \$ do Turkmenbaši. Počítejte s dlouhým čekáním na obou stranách hranice.
- s Afghánistánem - Kuška (Кушка)

Turisticky zajímavá místa

Mezi památky UNESCO patří v Turkmenistánu **Státní historický a kulturní park „Starověký Merv“**. Merv je nejstarší a nejlépe zachované město v oáze podél hedvábné cesty ve Střední Asii. Zbytky osady v této široké oáze viděly čtyři tisíce let lidských dějin a proto zde můžeme najít mnoho památek, převážně z posledních dvou tisíciletí.

Dějiny na území Turkmenistánu

Kolem pobřeží Kaspického moře a poblíž moderního přístavu Turkmenbaši (Krasnovodsk) byly nalezeny nástroje z doby kamenné, což dokazuje přítomnost lidí v této oblasti. Zbytky zemědělského osídlení v horách Kopet-Dag se datuje na 8000 let. Starověcí pěstitelé využívali horských toků k zavlažování jejich polí. Také se živilí pastevectvím a lovem divoké zvěře.

Jakmile se rané společnosti naučily vyrábět keramiku a kovové nástroje, začali obchodovat s dalšími obyvateli Střední Asie. Tento výhodný obchod také začal zajímat cizí nájezdníky. Od 6.stol.př.Kr. vybudovala mocná perská říše na území dnešního Turkmenistánu provincii Parthia a Margiana. Z opěrného bodu - z jižního pohoří Kopet-Dag, Peršané kontrolovali obchod přes Střední Asii a podmanili si velké množství nomádských skupin žijících na vyprahlých turkmenských pláních.

První panovníci

Ve 4. stol. př. Kr. byla perská říše poražena armádou Alexandra Velikého. V roce 330 př. Kr. Alexander vedl tažení na sever do Střední Asie a založil město Alexandria (Mary) poblíž řeky Murgab, které se nacházelo na význačné obchodní cestě. Ruiny Alexandrie - starobylého města - jsou stále na březích Murgabu viditelné.

Po Alexandrově smrti v roce 323 př. Kr. začali jeho generálové bojovat o moc nad říší, která se brzo rozpadla. Skythové (Scythians) - nelítostní nomadičtí válečníci ze severu - poté vybudovali království Parthia, které se nalézalo na území dnešního Turkmenistánu a Iránu. Parthští králové ovládali své území ze starověkého města Nisa. Na svém vrcholu se Parthia rozšířila až k řece Indus.

Parthia podlehla v roce 224 n. l. sasanským vůdcům z Persie. Ve stejném čase, několik skupin - zahrnujících Alany a Huny - se přemístilo z východu a ze severu do Turkmenistánu. Část Hunů vytrhla kontrolu v jižním Turkmenistánu z rukou nad Sasánci v 5.stol.n.l.

Příchod Oguzů

Třebaže bylo území dnešního Turkmenistánu obydleno hlavně nomády, stálé osídlení fungovalo v

úrodných údolích řek. Zemědělci pěstovali obiloviny, zeleninu a ovoce v okolí řeky Amu-Darja, města Merv a Nisa se stala centrem chovu bource morušového. Mervem procházela rušná obchodní cesta spojující Čínu s Bagdádem. Obchodníci, kupci a misionáři přinesli do regionu buddhismus a zoroastrismus.

Střední Asie se dostala pod nadvládu Arabů po sérii invazí na přelomu 7 a 8. stol. n. l. Mezitím, předci Turkmenů – Oguzové – migrovali z Východní Asie do Střední Asie, Blízkého východu a Malé Asie. Arabské výboje přinesly Oguzům a dalším obyvatelům Střední Asie islám.

Od 11. do 12.stol.n.l. byly hlavními centry kultury Chiva na severu (dnešní Uzbekistán) a Merv na jihu. Chiva řídila města a zemědělství na dolním toku Amu-Darji. Merv byl křižovatkou obchodu s hedvábím a kořením mezi Asií a Blízkým východem. Obchody vytvořily ve starověkých městech velké bohatství, kde seldžučtí vládcí vybudovali famózní mešity a paláce. Ve stejném čase vznikla třída bohatých obchodníků a majitelů půdy, která chtěla převzít moc z rukou Seldžuků.

Invaze Mongolů

V roce 1157, během revolty mocných majitelů půdy, Seldžucká říše zkolabovala. Vůdci v Chivě převzali kontrolu nad územím dnešního Turkmenistánu, ale jejich panování nemělo dlouhého trvání. V roce 1221 zažila Střední Asie pohromu v podobě mongolské invaze, která se přehnala přes celý region.

Pod vůdcem Čingischánem dobyli Mongolové Chivu a do základů vypálili Merv. Mongolský vůdce nařídil jak masakr obyvatel Mervu, tak i destrukci turkmenských hospodářství a zavlažovacího systému. Obyvatelé, kteří přežili invazi, ustoupili na sever, na pláň dnešního Kazachstánu nebo na pobřeží Kaspického moře.

Po Čingischánově smrti v roce 1227 ztratili Mongolové kontrolu nad územím dnešního Turkmenistánu. Pod vedením místních vládců vznikly malé samostatné státečky. V r. 1370 mongolský vládce Timur, nástupce Čingischána, tyto státy znovu dobyl a vytvořil timurskou říši. Po jeho smrti v roce 1405 se říše postupně rozpadla.

Mongolská invaze rozdělila obyvatelstvo do jednotlivých klanů a vytlačila je do pouště. Později, až Mongolové odešli z území dnešního Turkmenistánu, dostalo se obyvatelstvo pod nadvládu arabských chánů, kteří vytvořili chanáty v Buchaře a v Chivě (dnešní Uzbekistán).

Rivalita mezi chány a vládci Persie vyvolala na území dnešního Turkmenistánu století válek. Peršané, Turkmeni a chánové bojovali za malé oázy na území dnešního jižního Turkmenistánu. Od 14. do 17.stol. bylo území dnešního Turkmenistánu v úpadku. Před konfliktem utíkalo obyvatelstvo často do zapadlých pouští na hranicích Persie a Afghánistánu.

Informace o Turkmenech trochu staršího data (Fait, začátek 20. století) – [ZDE](#)

Mapy

Topografická mapa:

- MARY a okolí 1)

- KUŠKA a okolí <http://mapi41.narod.ru/map5/indexa.html>

Publikace o Turkmenistánu

- [I poušť může kvést](#) (2004)
- [Turkmenistán](#) - Petr Kokaisl. Turkmenistán *Farmář* Roč. 9, č. 2 (2003), s. 75-77. ISSN 1210-9789.
- [Turkmenistán - Turkmenbaši, ropa, plyn a potom dlouho nic.](#)

1)

<http://mapj41.narod.ru/map5/indexc.html>

From:
<http://cesty.in/> - **Cestovatelské stránky**

Permanent link:
<http://cesty.in/turkmenistan>

Last update: **2020/10/09 23:14**

